

Vergaderjaar 1989-1990

21 504

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering en enkele andere wetten ter verruiming van de mogelijkheden tot toepassing van de maatregel van ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel en andere vermogenssancties

A

OORSPRONKELIJKE TEKST VAN HET VOORSTEL VAN WET EN DE MEMORIE VAN TOELICHTING ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE EN VOOR ZOVER NADIEN GEWIJZIGD

I. VOORSTEL VAN WET

Artikel I

Onderdeel C

eerste platte streepje; het gestelde onder a. luidde:

voorwerpen die aan de veroordeelde toebehoren of waarover hij geheel of ten dele ten eigen bate kan beschikken en etc.

vierde platte streepje; het gestelde onder 3. luidde:

Rechten als bedoeld in het eerste lid, onder f, die niet aan de veroordeelde toekomen kunnen alleen verbeurd worden verklaard indien degene aan wie zij toekomen bekend was etc.

Onderdeel F

Het gestelde in art. 36e, derde lid luidde:

Op vordering van het openbaar ministerie kan bij een afzonderlijke rechterlijke beslissing aan degene die veroordeeld wegens een misdrijf, waarop naar de wettelijke omschrijving een geldboete van de vijfde categorie is gesteld, en tegen wie etc.

Onderdeel G

Het gestelde onder d. luidde: voldoening aan de staat van een geldbedrag of levering van etc.

Artikel II

Onderdeel E

Het gestelde onder lid 1 van art. 94a luidde:

In geval van verdenking wegens een misdrijf, waarop naar de wettelijke omschrijving een geldboete van de vijfde categorie is gesteld etc.

Het gestelde onder lid 2 van art. 94a luidde:

In geval van verdenking of veroordeling wegens een misdrijf waarop naar de wettelijke omschrijving een geldboete van de vijfde categorie is gesteld etc.

Het gestelde onder punt b van artikel 94c luidde:

niet is vereist dat het proces-verbaal van inbeslagneming of het beslagexploit een bedrag vermeldt waarvoor het recht tot verhaal kan worden uitgeoefend;

In het eerste en derde lid van art. 94d ontbraken de woorden: namens de staat.

Onderdeel K

Het gestelde in het eerste lid van art. 126 luidde: In geval van verdenking van een strafbaar feit, waarop naar de wettelijke omschrijving een geldboete van de vijfde categorie is gesteld etc.

In het derde lid van art. 126

ontbraken de woorden: met redenen omklede.

Onderdeel S

Artikel 511c luidde:

..... aan de staat of tot levering van voorwerpen ... etc.

Onderdeel T

De aanhef van het vijfde platte streepje luidde:

Indien het voorstel van wet tot invoering van de Boeken 3, 5 en 6 Nieuw BW., zevende gedeelte, bevattende de aanpassing van de Boeken 3-5 van het geldende Burgerlijke Wetboek en van het Wetboek van Koophandel, het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering, de Wet Algemene bepalingen, de Auteurswet 1912, de Wet op het Notarisambt en enige andere wetten (Kamerstukken 17 896) kracht van wet verkrijgt wordt aan het vierde lid van artikel 552a toegevoegd:

Onderdeel U

De tweede volzin van het vierde lid van art. 522 ab luidde:

De rechtbank kan de verdachte, gewezen verdachte of veroordeelde doen oproepen ten einde hem in de gelegenheid te stellen terzake van het klaagschrift te worden gehoord.

De voorlaatste volzin van het vierde lid van art. 552ab ontbrak.

Onderdeel V

De voorlaatste volzin van het vierde lid van art. 55b ontbrak.

Onderdeel X

Het gestelde in het eerste lid van art. 552c luidde:

Zodra het openbaar ministerie bemerkt dat etc.

Onderdeel Z

De volzin na de puntkomma in het vijfde lid van art. 552f (derde platte streepje) ontbrak.

Onderdeel GG

Het gestelde onder het laatste platte streepje luidde:

De eerste volzin van het negende lid komt te luiden: Van de beschikking, die in het openbaar wordt uitgesproken, wordt aan de veroordeelde en, zo zij op verzoek van een derde is geweest ook aan deze, een kennisgeving toegezonden.

Onderdeel HH

Het gestelde onder lid 2 van art. 578 (eerste platte streepje) luidde:

Wanneer, binnen drie jaren na voltooiing van een bedrag op levering van voorwerpen etc.

Het gesteld na de dubbele punt onder het derde platte streepje luidde:

of het voorwerp is geleverd.

Onderdeel II

In het tweede en vierde lid van artikel 578a werd gesproken van: ... of geleverde voorwerpen.

Artikel V

Onderdeel D

Het gestelde aan het slot van het zesde lid van art. 213, na het woord «gehoord» ontbrak.

II. MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Inleiding

In paragraaf 1.2. ontbrak de voetnoot.

In paragraaf 1.3. ontbrak de passage beginnende met «In de bestaande wetgeving...» en eindigende met «...financiële opbrengsten.».

3. Het strafrechtelijk sanctiepakket

In paragraaf 3.1. ontbrak de passage beginnende met «Bovendien worden ...» en eindigende met «...schuldeiser geldt.».

In paragraaf 3.2.3. ontbrak de passage beginnende met «Een en ander...» en eindigende met «... hebben aangetast.».

Voorts ontbrak de passage beginnende met «Waar de in...» en eindigende met «... heeft gedaan.».

In paragraaf 3.3. ontbrak de passage beginnende met «De aan artikel 8 WED...» en eindigende met «... bewezen te krijgen.».

In paragraaf 3.3.1., eerste volzin van de tweede alinea werd gesproken van «een misdrijf, dat met geldboete van de vijfde categorie bedreigd is».

In paragraaf 3.3.3., laatste alinea, ontbrak de zin beginnende met «Bij zeer sprekende gevallen...» en eindigende met «...zal bedragen.».

In paragraaf 3.4., eerste alinea, ontbrak de zin «Dit verandert door de voorgestelde wetswijzigingen niet.».

In de tweede alinea werd in de zin tussen haken gesproken van «geleverd».

In de derde alinea was na de verwijzing naar het arrest van de HR een zin opgenomen, luidende: De gemeenschapsfiguur houdt naar het oordeel van de ondergetekende in, dat ieder der deelgerechtigden in zekere zin risico draagt voor het strafbaar handelen met of ter zake van de desbetreffende voorwerpen door elk der andere deelgerechtigden.

De laatste alinea, beginnende met «Ten slotte zij nog...» en eindigende met «... behoort hem wel toe.» ontbrak.

4. Conservatoire maatregelen

In de vijfde alinea ontbrak de passage beginnende met «Ook al is ten tijde...» en eindigende met «... een hoger maximum bedrag.».

In plaats daarvan kwam de volgende passage voor:

Dat neemt niet weg dat het treffen van voorlopige maatregelen, vooruitlopend op de rechterlijke uitspraak, in de strafvordering in het geheel geen onbekende rechtsfiguur is. Gevolg van de onbepaaldheid van de vordering die het openbaar ministerie voorlopig en namens de staat doet gelden, is evenwel dat een

bepaling als art. 700, tweede lid, Rv(nieuw) niet toepasselijk kan zijn.

In paragraaf 4.5. ontbraken in de tweede volzin van de eerste alinea de woorden «namens de staat».

In paragraaf 4.5.1., eerste alinea, aan het slot ontbrak de verwijzing naar de vindplaats van de wet van 3 juli 1989, Stb. 289.

In paragraaf 4.5.2., eerste alinea, ontbrak de volzin beginnende met «het openbaar ministerie zal...» en eindigende met ... als schuldeiser opkomt.».

In plaats daarvan kwam de volgende zinsnede voor:

... ook al kan het openbaar ministerie, zolang de straf of maatregel nog niet door de rechter is opgelegd, uiteraard nog niet aangeven voor welk bedrag het als vertegenwoordiger van de staat als schuldeiser opkomt.

Aan het slot van de tweede alinea kwam een zin voor, luidende: Dat is een der onvermijdelijke gevolge van de scheiding van functies tussen strafrechter en openbaar ministerie, waarbij de rechter de hoogte van de vordering van de staat op de veroordeelde bepaalt, doch het OM hem daartoe in staat moet stellen en vervolgens met de incassering is belast. In de laatste alinea ontbrak de verwijzing tussen haken. Paragraaf 4.6. ontbrak.

5. Het strafrechtelijk financieel onderzoek

In paragraaf 5.2., eerste alinea werd gesproken van «een strafbaar feit, waarop naar de wettelijke omschrijving een geldboete van de vijfde categorie is gesteld.»

In de vierde alinea ontbrak de passage beginnende met «op zijn beurt» en eindigende met «... om beslaglegging te ontgaan.».

In plaats daarvan kwam een passage voor, luidende:

Anders dan in het g.v.o. wordt in een s.f.o. de verantwoordelijkheid voor het te voeren onderzoek niet aan de rechter-commissaris overgedragen. Hij geeft slechts machtiging, waardoor toepassing van een aantal (conservatoire) dwangmiddelen wordt gelegitimeerd.

In de achtste alinea ontbrak de passage beginnende met «Kort gedingen, ...» en eindigende met «... van het instituut.».

8. De procespositie van derden

In paragraaf 8.1., laatste alinea

ontbraken in de vierde volzin de woorden «namens de staat».

In paragraaf 8.2., derde alinea, ontbrak de juiste verwijzing naar de wet van 28 december 1989, Stb. 616.

In paragraaf 8.3., eerste en tweede alinea, werd gesproken van «levering» en «geleverd», in plaats van overdracht en overgedragen.

De voorlaatste volzin van de tweede alinea luidde:

...degene met wie de transactie of schikking werd aangegaan bij de behandeling van het beklag door de rechter kan worden gehoord. In paragraaf 8.4., eerste alinea, ontbrak de laatste volzin. In de tweede alinea luidde de zin tussen haken: overeenkomstig het rapport van de commissie-Terwee zal in een afzonderlijk wetsontwerp worden voorgesteld het bedrag waarvoor de benadeelde zich kan voegen ongelimiteerd te laten.

9. Transacties en schikkingen

In de tweede, derde en vierde alinea van paragraaf 9.1. werd gesproken van «levering» en «geleverd», in plaats van overdracht en overgedragen. Het zelfde geldt voor de derde en vijfde alinea van paragraaf 9.2.

10. Het «hybride» karakter van het wetsvoorstel

In de vierde alinea van paragraaf 10.1 werd gesproken van «de commissie-Terwee», in plaats van wetsvoorstel 21 345. In paragraaf 10.2.1., vijfde alinea, luidde de derde volzin: Wel vormt het fundamentele constitutionele gegeven, dat er een taakverdeling is tussen openbaar ministerie en rechter, ten opzichte van zuivere privaatrechtelijke rechtsverhoudingen een complicatie. In de laatste alinea, laatste volzin, ontbrak het woord «kunnen».

11. Toetsing aan het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Het opschrift luidde: Toetsing aan het Europees mensenrechtenverdrag.

In paragraaf 11.3. ontbrak de passage beginnende met «Probleem bij de ...» en eindigende met «...de mogelijkheid van schadeloosstelling.».

12. Internationale en buitenlandse ontwikkelingen

In paragraaf 12.1., tweede alinea, ontbrak de zinsnede «dat op 18 januari 1989 voor het Koninkrijk werd ondertekend».

In de derde volzin werd gesproken van 15 Lid-Staten van de Raad van Europa, ontbrak de verwijzing naar Australië en luidde de laatste volzin:

Dit overleg is eerst in 1987 van start gegaan, zodat thans nog geen uitspraken kunnen worden gedaan over de uitkomst daarvan en de termijn waarop die uitkomst te verwachten is. In de vijfde alinea, eerste volzin ontbrak de verwijzing naar de G-7 landen, en werd nog verwezen naar besprekingen ter uitvoering van het Akkoord van Schengen.

In de zevende alinea, derde platte streepje, werd alleen verwezen naar de Amerikaanse Anti-Drug Abuse Act van 27 oktober 1986. In paragraaf 12.2. luidde de derde alinea:

In het licht hiervan heeft de ondergetekende gemeend zich voorshands te moeten onthouden van het doen van voorstellen tot aanvulling van de bestaande wetgeving op dit gebied. Wel heeft hij inmiddels de Werkgroep legislatieve projecten vermogenssancties, uitgebreid met enkele deskundigen op het gebied van het (internationaal) privaatrecht, verzocht de voorbereiding van dergelijke wetsvoorstellen met voortvarendheid ter hand te nemen.

13. Artikelsgewijze toelichting

Artikel II

Onderdeel A

In de eerste volzin werd gesproken van «levering» in plaats van overdracht.

Onderdeel K

In de vierde alinea, derde volzin, werd gesproken van een misdrijf dat bedreigd is met een geldboete van de vijfde categorie. In de achtste alinea, derde volzin, werd gesproken van «indien het aan het s.f.o. ten grondslag liggende misdrijf niet alleen met een geldboete van de vijfde categorie is bedreigd».

Artikel III

Onderdeel A

Aan het slot van de eerste alinea luidde de tekst:

...op te leggen nauwelijks gebruik wordt gemaakt.

In de laatste alinea van dit Hoofdstuk luidde de eerste volzin: De inwerkingtreding van de wetsvoorstellen zal moeten worden afgestemd op die van etc.

14. Gevolgen op fiscaal en financieel gebied, werklast, deregulering

In paragraaf 14.1., vijfde alinea, ontbrak de passage, beginnende met «Ook kan er,...» en eindigende met «.. met de belastingheffing.».

In plaats daarvan kwam er een passage voor, luidende: Over door een Nederlandse contribuabele wederrechtelijk verkregen voordeel is derhalve belasting verschuldigd. Heeft de strafrechter hiermee bij de bepaling van de omvang van het voor ontneming in aanmerking te brengen bedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel rekening te houden?».

In de zevende alinea ontbrak de passage beginnende met «Als regel zal...» en eindigende met «de ontnemingsmaatregel aftekent.».

In plaats daarvan kwam een passage voor, luidende:

Als gevolg van de oplegging van de strafrechtelijke ontnemingsmaatregel in een ander belastingjaar dan waarin het voordeel is genoten, ontstaat een schuld aan de overheid welke een fiscale kosten of verliespost vormt die op latere winstbepaling in mindering kan worden gebracht. Met de oplegging van de maatregel kan fiscaal pas rekening worden gehouden in het jaar waarin minst genomen zich een gerede kans op een dergelijk verlies of een dergelijke aftrekpost aftekent.

In de laatste zin van deze alinea werd gesproken van vijf jaren, in plaats van drie.

In achtste alinea ontbrak de passage beginnende met «in de toekomst...» en eindigende met «...administratieve boeten.».

In paragraaf 14.2., vijfde alinea, luiden de eerste twee volzinnen:

Inmiddels zijn de eerste twee experimenten met BFO's van start gegaan, te weten in de regio Overijssel-Oost (kernkorps

Enschede) en de regio Brabant Zuid-Oost (kernkorps Eindhoven). Binnenkort zal de proef met 4 experimentele BFO's worden uitgebreid. In de laatste alinea, luidde de tweede volzin:

Van het openbaar ministerie is wel het initiatief uitgegaan te komen tot de instelling van een projectgroep, die de voortgang van het wetsvoorstel volgt en waar nodig begeleidt en die op het organisatorisch vlak voorstellen kan ontwikkelen en binnen het openbaar ministerie aan de orde stellen.

In paragraaf 14.3., onder het hoofd «dekking» ontbraken de op twee na laatste en laatste volzinnen.